

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžfk/5/2017
Identifikačné číslo spisu: 7013200130
Dátum vydania rozhodnutia: 25.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7013200130.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu H. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/X, XXX XX P., do 10.03.2018 podnikajúci pod obchodným menom H. K. PAUŠ-súkromná firma, s miestom podnikania Brezová 486/4, 040 01 Košice, IČO: 10 786 856, zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Pállom, so sídlom kancelárie Bauerova 14, 040 23 Košice, proti žalovanému Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 1100303/1/568679-1240792/2012/14008 z 29. novembra 2012 a o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/12/2013-110 z 30. júna 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie žalovaného o d m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. c/ zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. 1100303/1/568679-1240792/2012/14008 z 29. novembra 2012, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu Košice č. 9800401/5/1432390/2012/Amri z 2. júla 2012, ktorým bol žalobcovi podľa ust. § 44 ods. 6 písm. b/ bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov, v nadväznosti na ust. § 165 ods. 2 zákona č. 563/2009 o správe daní, znížený nadmerný odpočet zo sumy 71.744,54 eur na 15.248,32 eur, za zdaňovacie obdobie august 2010. Zároveň priznal žalobcovi voči žalovanému právo na náhradu trov konania, ktoré ho zaviazal uhradiť vo výške 483,91 eur. Napadnutý rozsudok bol vyhlásený 30. júna 2016.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný podanie z 24. augusta 2016, ktoré označil ako kasačnú sťažnosť, ktoré bolo krajskému súdu osobne doručené 25. augusta 2016, a ktorým namietal, že krajský súd v

konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon s poukazom na § 440 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“). Žalovaný sa domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie alternatívne, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) vec preskúmal bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného bolo podané oneskorene.

Podľa § 41 O.s.p. môžu účastníci robiť svoje úkony akoukoľvek formou, pokiaľ zákon pre niektoré úkony nepredpisuje určitú formu (ods. 1); každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený (ods. 2); a hmotnoprávny úkon účastníka urobený voči súdu je účinný aj voči ostatným účastníkom, avšak len od okamihu, keď sa o ňom v konaní dozvedeli (ods. 3).

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 201 ods. 1 O.s.p. môže účastník napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Ak z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyrovnania vzťahu medzi účastníkom a vedľajším účastníkom, môže podať odvolanie aj vedľajší účastník.

Podľa § 204 ods. 1 veta prvá O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané oneskorene.

Podľa § 491 ods. 1 S.s.p., ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 491 ods. 2 S.s.p. zostávajú právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 491 ods. 3 S.s.p. sa na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, použijú ustanovenia tohto zákona; ak však zákon doteraz ustanovoval lehotu dlhšiu, uplynie lehota až v tomto neskoršom čase.

Podľa § 492 ods. 1 S.s.p. sa konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 492 ods. 2 S.s.p. sa odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 492 ods. 3 S.s.p. plynú lehoty na podanie odvolania, ktoré začali plynúť pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, podľa doterajších predpisov a ich právne účinky zostávajú zachované.

Z ustanovení odsekov § 41 ods. 1 a 2 O.s.p. vyplýva, že úkony účastníkov sa spravujú zásadou neformálnosti. Praktické dôsledky sa prejavujú v tom, že účastníci zásadne môžu podľa uváženia urobiť procesný úkon - prejav vôle písomným podaním alebo ústne do zápisnice s rovnakými právnymi účinkami ale vždy výslovne alebo tak aby neboli pochybnosti o ich skutočnej vôli; to isté platí aj o úkonoch ich zástupcov a osôb zúčastnených na konaní. Súd posudzuje úkony účastníkov, ich

zástupcov či iných osôb zúčastnených na konaní dôsledne podľa ich obsahu a nie podľa toho ako ich pomenovali, označili.

Najvyšší súd v predmetnej veci, vzhľadom na skutočnosť, že z obsahu pripojeného súdneho spisu zistil, že Krajský súd v Košiciach vyhlásil napadnutý rozsudok 30. júna 2016, t.j. za účinnosti procesného predpisu - Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého vo veci postupoval pri prieskume rozhodnutí správnych orgánov, ktoré zároveň zrušil výrokovou časťou napadnutého rozsudku postupom podľa § 250j ods. 2 písm. c/ O.s.p. a proti tomuto rozsudku žalovaný podal podanie z 24. augusta 2016 označené ako „kasačná sťažnosť“, má za to, že je potrebné sa ako k zásadnému vyjadriť k tomu, či bude odvolací súd rozhodovať o kasačnej sťažnosti žalovaného ako sťažovateľa (tak ako navrhol žalovaný) postupom podľa Správneho súdneho poriadku alebo o opravnom prostriedku - odvolaní žalovaného postupom podľa Občianskeho súdneho poriadku.

Nebolo sporné, že krajský súd vyhlásil napadnutý rozsudok za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku 30. júna 2016, pričom zároveň účastníci konania boli v rozsudku v časti poučenie riadne poučení, že proti predmetnému rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Krajského súdu v Košiciach na Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 156 ods. 1 O.s.p. sa rozsudok vyhlasuje vždy verejne; vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky. Uvedie pritom výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti výkonu rozhodnutia.

Podľa § 156 ods. 4 O.s.p. len čo súd vyhlási rozsudok, je ním viazaný.

Podľa § 157 ods. 1 O.s.p. v písomnom vyhotovení rozsudku sa po slovách „V mene Slovenskej republiky“ uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov a prísediacich, presné označenie účastníkov a ich zástupcov, účasť prokurátora, označenie prejednávanej veci, znenie výroku, odôvodnenie, poučenie o lehote na podanie odvolania a náležitostiach odvolania podľa § 205 ods. 1 a 2, poučenie o možnosti výkonu rozhodnutia a deň a miesto vyhlásenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že v predmetnej veci dochádza k stretu tzv. novej a starej právnej úpravy, t.j. Občianskeho súdneho poriadku a Správneho súdneho poriadku.

V ust. § 491 ods. 1 S.s.p. je uvedené, že platí tento zákon, ak nie je ďalej ustanovené inak, aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Ide o tzv. princíp okamžitej aplikability procesných noriem, ktorý spravidla, resp. vždy je doplnený komplementárnym pravidlom o justifikácii účinkov procesných úkonov (ultraaktivita), teda o pravidlo, že začaté konania sa dokončia podľa doterajších (zrušených a neúčinných) procesných predpisov, či noriem.

Pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia (§ 154 ods. 1 O.s.p.), ide o jedno z kľúčových pravidiel nášho civilného procesu, ktoré vyvoláva mnohé dopady a súvislosti. Je potrebné zdôrazniť, že uvedené pravidlo sa dotýka výlučne skutkových okolností veci, nie právneho posúdenia. Pre súd je teda rozhodujúci skutkový stav veci v čase vyhlásenia rozhodnutia. Právny stav veci určujú spravidla prechodné ustanovenia hmotnoprávných predpisov bez ohľadu na to aké hmotné právo platí v čase vyhlásenia rozhodnutia. Uvedené pravidlo tak nemá nejaký dosah na intertemporálne ustanovenia hmotnoprávných ani procesných predpisov.

Nosným pojmovým znakom procesnej intertemporality je princíp okamžitej použiteľnosti novej procesnej úpravy na všetky konania prebiehajúce na súde a začaté podľa doterajších predpisov. Zmyslom tohto princípu je zabezpečiť hladký a bezproblémový procesný režim súdnych konaní. Súd ani účastníci konania nemajú hľadať procesný režim v spleti prechodných ustanovení, ale sústrediť sa na

hmotnoprávnu podstatu veci. Tento princíp je procesnému právu natoľko imanentný, že sa nemusí explicitne vyjadrovať v prechodných ustanoveniach procesnej úpravy, t.j. platí bez toho, aby bol vyjadrený. Ide o prejav pôsobnosti právnych noriem do budúcnosti. Ak však zákonodarca tento princíp vyjadrí *expressis verbis*, nie je to na škodu veci, tak ako je to aj uvedené v ust. § 491 ods. 1 S.s.p.

Obsahom princípu vyjadreného v § 491 ods. 2 S.s.p. je skutočnosť, že procesné úkony subjektov súdneho konania vykonané počas platnosti a účinnosti skoršieho procesného predpisu sa vo sfére svojich účinkov prejavujú s relevanciou pre konanie samotné aj počas účinnosti nového procesného predpisu. Úprava okamžitej aplikability správneho poriadku vyjadrená v § 491 ods. 1 S.s.p. nie je bezvýnimočná. Výnimky z okamžitej aplikability, t.j. ultraaktivita procesných postupov sa týka - ochrany procesných práv žalujúcej fyzickej alebo právnickej osoby podľa druhej vety § 491 ods. 2 S.s.p., neuplynutých lehôt podľa § 491 ods. 3 S.s.p., druhu konania - konania podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p v zmysle § 492 ods. 1 S.s.p., konania inštančného postupu a to odvolacieho konania podľa § 492 ods. 2 a 3 S.s.p.

Účelom výnimiek ustanovených v § 491 S.s.p. je nezhoršenie právnej situácie určených účastníkov konania, výnimky upravené v § 492 S.s.p. reagujú na zrušenie príslušných procesných inštitútov. Až na vyššie uvedené výnimky sa teda na konanie pred správnym súdom začaté podľa piatej časti O.s.p. a neskončené do 1. júla 2016, po tomto dni v zmysle okamžitej aplikability vzťahujú ustanovenia Správneho súdneho poriadku. Pokiaľ ustanovenie druhej vety § 491 ods. 2 S.s.p. upravuje, že voči žalobcovi ak je ním fyzická alebo právnická osoba nemožno aplikovať tie ustanovenia Správneho súdneho poriadku, ktoré by boli v jeho neprospech oproti pôvodnej právnej úprave danej piatou časťou Občianskeho súdneho poriadku, tak porovnanie oboch právnych úprav bude vždy závislé od konkrétnej procesnej situácie.

Prípacom justifikácie úkonov (§ 491 ods. 2 S.s.p.) v rozhodovacej praxi súdov bolo aj formulovanie poučenia v súdnych rozhodnutiach vyhlásených alebo vydaných pred 1. júlom 2016, ale vyhotovených a doručovaných až po tomto dni. Ak bolo rozhodnutie krajského súdu vyhlásené, či vydané pred 1. júlom 2016, opravným prostriedkom voči nemu mohlo byť vždy len odvolanie (ak bolo podľa Občianskeho súdneho poriadku prípustné), a to bez ohľadu na moment následného doručenia takéhoto rozhodnutia zo strany krajského súdu účastníkom konania. Ustanovenie § 492 ods. 2 S.s.p. totiž upravuje len začaté odvolacie konanie, pretože riešenie nezačatých odvolacích konaní by bolo normatívne neudržateľné. Aj pre posúdenie uvedenej formulácie poučenia o opravnom prostriedku bola preto rozhodujúca prvá veta § 491 ods. 2 S.s.p., pretože rozhodnutie krajského súdu vyhlásené alebo vydané pred 1. júlom 2016 ako úkon súdu vyvoláva právny účinok, ktorého obsahom je možnosť nastúpenia odvolacieho inštančného konania (viď. komentár k Správne súdnemu poriadku, str. 1783, Baricová, Fečík, Števček, Filová a kol., nakladateľstvo C.H. BECK, 2018).

Zrušenie starej a prijatie novej právnej úpravy je nutné spájať zo zásahom do princípov rovnosti a ochrany dôvery občana v právo. Dochádza k tomu v dôsledku ochrany iného verejného záujmu, či základného práva a slobody. Posudzovaním tohto konfliktu hľadiskom proporcionality s ohľadom na intertemporalitu by malo viesť k záveru o druhu legislatívneho riešenia časového stretu právnych úprav. Proporcionality je možné pritom charakterizovať tak, že vyšší stupeň intenzity verejného záujmu, resp. ochrany základných práv a slobôd, odôvodňuje vyššiu mieru zásahu do princípu rovnosti a ochrany dôvery občana v právo na novú právnu reguláciu. Platia tu zároveň maximá, prikazujúce v prípade obmedzenia základného práva, resp. slobody, šetriť jeho podstatu a zmysel. Pri posúdení spôsobu legislatívneho riešenia intertemporalít zohráva totiž dôležitú svoju rolu nielen miera odlišnosti novej a starej právnej úpravy, ale i spoločenská naliehavosť zavedenia novej právnej úpravy. Rozhodovanie zákonodarca o spôsobe riešenia časového stretu starej a novej právnej úpravy, teda z hľadiska ústavného nie je vecou náhody alebo vecou ľubovôle. Je vecou zvažovania v kolízii stojacich ústavnoprávnych princípov. (viď. aj rozhodnutie Ústavného súdu ČR sp. zn. PL ÚS 4/95).

Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na vyššie uvedené úvahy a východiská podanie žalovaného z 24. augusta 2016 označené ako kasačná sťažnosť, vyhodnotil ako odvolanie žalovaného proti

napadnutému rozsudku (bez ohľadu na jeho označenie).

Z obsahu súdneho spisu, najmä z priloženej doručky, vyplýva, že napadnutý rozsudok bol žalovanému doručený 1. augusta 2016 a opravný prostriedok - odvolanie, žalovaný podal osobne do podateľne krajského súdu 25. augusta 2016.

Nasledujúcim dňom po doručení, t.j. 2. augusta 2016 (utorok), začala žalovanému v zmysle § 57 ods. 1 O.s.p. plynúť 15 dňová lehota na podanie odvolania a táto skončila 16. augusta 2016, t.j. utorok - bežný pracovný deň a zároveň posledný deň na podanie odvolania. Dňa nasledujúceho, teda 17. augusta 2016, rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť. Odvolanie proti predmetnému rozsudku (ktoré žalovaný označil ako kasačnú sťažnosť) bolo žalovaným podané 25. augusta 2016, teda oneskorene, po uplynutí lehoty na podanie odvolania v zmysle zákona (obdobne viď. aj rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7So/68/2016 z 28. marca 2018 alebo sp. zn. 8SŽk/11/2016 z 12. júla 2018).

Vzhľadom na uvedené dôvody Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ a § 204 ods. 1 O.s.p. a § 492 ods. 2 S.s.p. odvolanie žalovaného, bez toho aby sa meritórne zaoberal dôvodmi uvedenými v odvolaní, ako oneskorené odmietol.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. analogicky podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a § 492 ods. 2 S.s.p. a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže výsledok konania je obdobný ako pri zastavení konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere 3:0. (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonoch účinnom od 1. mája 2011)

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.